

Ott voltak a kezdetnél, itt vannak ma is

Beszélgetés Alsóvároson

A bizalomnak, és a jól végzett munkának közös bizonyítéka, hogy Faragó János, az alsóvárosi pártbizottság titkára több mint húsz éve egyfolytában tölti be ezt a tisztséget, pontosan 1951. óta. Foglalkozására nézve a Szegedi MAV Igazgatóság ügyintéző, munka- és kártérítési ügyek tisztázásával foglalkozik. A MAV-nál annak idején pályamunkásként kezdte, s a különböző posztokon eltöltött szolgálati ideje harminchárom esztendő. Arcéle tehát kettős: a munkásoktól jött, s ma már túl van a derékhad életkorán. Ekkora élettapasztalat, és politikai munka birtokában elégséges lenne a rutin is ahhoz, hogy pártbizottsági vezetőségének legutóbbi négy esztendői tevékenységéről a beszámolót összeállítsa, készülvén az MSZMP XI. kongresszusára.

— Ott vannak az éves beszámolók — mondotta —, de csak azokra nem bízhatunk magunkkal. A legfontosabb pártbizottsági tükreket nézve sorra is vehetjük dolgunkat és kipipálhatjuk, amiben előre léptünk, és felröghatjuk önmagunknak, amiben lemaradtunk. Az összevetéseket azonban a városrészi lakóinak szemszögéből is vizsgálunk kell. Kérdés: pártbizottságunk belső életének létszámának a velünk munkálkodó tömegszervezetekkel együtt akarattunk, hitünk szerint fogja-e át Alsóvárost?

Igaz, a területi pártbizottságok segítőrsái azok a kommunisták, akik még aktív dolgozók, üzembek, szövetkezetben. Intézményben és egybeült, és ebben a ke-

réletben laknak. Az alsóvárosi pártbizottság tagjainak létszáma 212, és 30 százaléka nő. A párttagok átlag életkoráról elég annyi: 198-an nyugdíjasok. Közülük mintegy hatvanegyháztalanszor látogatni, tájékoztatni kell odahaza, hogy ide tartozónak érezzék magukat, mert leestek már a lábukról, ágyhoz- vagy lakáshoz kötöttek, nehezen mozognak. Erthető, hogy a még aktív pártmunkát végzőkre nagyobb feladat hárul. Vanak közöttük tanácsadók, munkások, dolgozók a vöröskeresztben, a körzeti népfőntben, pártbizottsági vezetők, pártbizalmiak, propagandisták, tanulnak marxista középiskolán, politikai akadémián, vagy politikai vitakörön vesznek részt. A titkár is tanul a pártépítés egység tanfolyamán.

Beszélgetésünk alatt egyértelművé vált, hogy a négy esztendő munkáról szóló beszámolóban pozitív előjelet kaphat a kerületi és a körzeti népfőnttal való kapcsolat, ugyanígy az együttlétközlés a kerületi tanács hi-vatallal, s a többi szervezettel is. Az is jó, hogy ezen idő alatt bekerült a város ter-vebe a pártbizottságunk a javaslat, miszerint a közeli jövőben kapjon Alsóváros egy ABC-áruházat. A holt Tisza mellett egy szubidól iskolába költöztették át Haty-vastelepen az orvosi rendelőt. Az Alsóvárost átszelő nyílt csatornák megszűnnek majd a főgyűjtő megépítésével.

Csak hogy a pártbizottság titkárát, a terület politikai gazdáját meg-megállítják beszélgetésre az utcán, vala-

hogy illyesféleképpen: „Jánosom!” vagy „János bácsi!”, illetve „titkár elvtárs! Miért csak egyetlen patika van még mindig a nagy kiterjedésű Alsóvároson és csak egy hentesüzlet a Sárkány utcában? Cérnáért, pertliért, jobb minőségű tisztálkodási eszközért be kell szaladgálni a városba. Latyak az utcasarkon átjárókon. Mikor aszfaltozzák ki már a Szivárvány, a Tisza Lajos, az Alföldi, a Lumumba utcákat?” s megjegyzik még: kevés a kulturált szórakozóhely. És mikor rendezik az Indóház tér környékét?

— Csiklandozó kérdések ezek — állapította meg Faragó János —, amelyeket régóta nekünk szegeznek. Mert a politikát idáig váltakozó aprópénzre a napi gondokkal küszködők. Miért kelne kikerülni ezeket a gondjainkat? — kérdezett vissza, majd így folytatta:

— Több problémára számítottunk az öregek orvosi, gyógyító ellátásában, mert hogy nagy területen fekszik Alsóváros. Az alapvető ellátás kielégítő, csak kevés az egyetlen gyógyszerár.

Beszélgetésünk az MSZMP 1969 márciusi határozatáról is, miszerint a nyugdíjas kommunisták a lakóhelyük szerinti pártbizottságokban dolgozzanak.

— Ami nehezen ment addig, az csödtől szakadt ránk az idén — nézett vissza pár hónapra Faragó János. — Hetvenen kerültek hozzánk, akik addig megvoltak munkahelyük pártbizottságban. Ennyi új embert megismerni, pártmunkával ellátni, nem kevés dolog. Lassan azért egyenesbe jövünk, mert velük igazán megerősödünk nemcsak számban, hanem tetterőben is. Jöttek a honvédségtől, az iparból. Most már nem lesz elég az eddigi héttagú vezetőség. Létszámát kilenc főre kell majd emelni, mégpedig az újonnan jöttkoraiból.

— Mindannyian elfoglaltak vagyunk, akik pártmunkát végzünk vagy kinttintó tisztséget ruháztak ránk — tette hozzá Faragó János —, de hogy szót értsünk egymással, arra időt kell szakítani. Mert nézzünk csak egymás szemébe, amikor sorra vesszük az önként vállalt munkát. Nem maradhat ki belőle senki, aki hozzánk tartozónak érzi magát és nem is csak ma vagy tegnap, hanem évtizedek óta.

Akik ebben a pártbizottságban dolgoznak, életük javát jórészt lelépték már. Ott voltak a kezdetnél, és itt vannak ma is. Azokért munkálkodnak, akik utánuk születtek, s akiknek éppen azért lesz jobb sorsuk, mert előtűk jártak az öregek.

Lódi Ferenc

Két hirdetés

Ez a riport hához jött. Annyi benne az érdekesség, — először azt hittem, csak ennyi —, hogy bekopog hozám a sáros vidékről Illés bácsi, a homokvilág tanyájából meg Piroska néni. Reggel jött az egyik, félórára rá a másik. Nem ismerik egymást, talán soha nem találkoztak, mégis egy szél hozta őket. A mi újságunk volt a kezükben, de a gondolat írogató cikkekre nem sok ügyet vetettek. Az volt az egyik apróhirdetésben, hogy valaki, ha lakást kapna, idős embert is gondolna. Meg is irigyeltem a hirdető szerencsését. En koptathatom a tollat, hogy odafigyeljenek, ő meg iderittent két sort, és megmozdultunk rá a tanyák. Rájöttem a titkára, igen szép jellegű írt. Ezt: Őszi rózsá.

Illés bácsi is, Piroska néni is azt olvasta ki az újságból, hogy ez az üzenet senki másnak nem szól, csak önének.

GYEREK VAN

Két emberről nehéz egyszerre

beszélni, tartsunk sort, de kezdjük Piroska néniel. Egyszerű, a faluhoz közel a világtól messze. Van édes gyermeke, az is messze, mégsem értik egymás szavát. Úgy összekülönböztek, egy fél élethelel, hogy azóta nem ismeri anyja a fiát, fia az anyját. Cifra história, egyik se tudja ki-mondani, felejtük el.

— Félek egyedül. Jön a tél, mondja meg, mit csináljak. Ha megtenné, írja meg ennek az illetőnek, költözzön ki hozzám. Övé lesz a ház, nekik mindent, csak legyen velem valaki.

En azt olvasom ki a hirdetésből, hogy az az őszirózsá fűrdőszobás, legalább belvárosi lakáson alul nem

nagyon adja. Roggyant tanyának itt igen kicsi a sünyöny. Elfog a gyöngöseség, nem merem megmondani. Az a remény, ami behozta az öreg szülét, hadd tartson ki víz-szaúton is. Fogom a papírost, megírom a választ, aztán elkezdem a mondókámat.

— Úgy lehet, kap ez az illető száz levelet. Jobban járnánk, ha mi is földadnánk egy hirdetés, kapnánk, mondjuk, hetven választ, kiválasztanánk a legjobbat, és azzal alkudnánk.

— Az csak úgy megy? — Próbá, szerencse.

Illés bácsi nincs egyedül, feleségével él, de két öreg együtt is öreg. Mondom neki, rögtön:

— Ott a gyerek, miért nem mennek oda? Tele van az ember szeretettel, minek kezdenének idegennel?

— Mondtam neki, jöjjön ő haza, családostul, mindenes-tül. Nem jött. En pedig be nem megyek az emeletes házba, ha csak nem visznek. Azt hallgassam egész éjjel, hogyan szuszog a szomszéd?

— Az idegen is szuszoghat, és ráadásul azé lesz a ház.

— Neki adom a kertet is, szölet is, csak jöjjön.

— A gyerek örökségét?

— Ha egyszer nem kell neki. Azt mondja, azt se bánja, ha a füstre akasztom.

Fogom a papírost, megírom a választ itt is, el-mondom, kicsi az esélyünk, hirdessünk inkább mi is.

— Lehet?

— Ha jól csináljuk, kossárral jöhet a levelekért.

— Ne fikciózzon velem, igazat beszéljen!

— Tegyük próbát!

HETVENHÉT

Ekkora sikerem írással még nem

volt. Rosszul jósltam, Piro-ska néni jellegére nem hetven, hanem hetvenhét levelet dobtak be a hirdetőnkbe, Illés bácsiéra féllé kevesebbet, mint a fele: har-mincnyolcat.

Hamar rájöttem, itt nem annyira a szép szó beszél, inkább a közgazdasági pontosság. Piroska néni egyedül van, utána többen nyúl-nának, de ahol ketten szor-ulnak támogatásra, jobban belegendölt az élet realitá-saiba a hirdetés olvasója.

Azt hiszem, szociológusok többre mennének ezzel az egész hirdetéssel, mert több idejük van méricskélgni. Mi elégedjünk meg avval, hogy Piroska néni nagy magá-nyában kikötötte, hogy ahol gyerek is van, oda ő nem is válaszol. Illés bácsi meg azt mondja, gyerek is, unoka is jöhet. Úgy szép az élet, ha sokan vagyunk.

Semmiképpen nem aka-zok visszaélni a levélírók

titkával. Amit írtak, egy em-bernek szölet, még ha is-meretlennek is, nem pedig városunk legnagyobb nyil-vánosságának. Tisztelességgel elkerülök minden nyomra-vezető alkalmat, de hadd ír-jak példákat arra, hogyan keresi a kapcsolatot apró-hirdetés útján két ember.

A legtöbb levélben ez áll: egyszerű emberek va-gyunk. Van, aki így kez-di: szerintünk legfontosabb, hogy őszintén írunk ma-gunkról... Szüleink élnek, rendes, becsületes munkás-emberek. Feleségem jól főz, süt, szereti a tisztaságot és egyszerű... Nem iszom, és egyikünk sem dohányzik.

Sokan vannak, akik fa-luról jöttek és Szegeden lak-nak. — Férjem huszonöt éve egy helyen dolgozik, mindketten kiváló dolgozók vagyunk.

CSAK CSENDRE VÁGYUNK

Jött levél másik egyedül-álló idős

asszonytól is: próbáljuk meg együtt, hátha könnyebb. Van precízen tartózkodó is — csak név és cím áll a levél-ben —, és van meleg hangú ajánlat is nagyon sokban, látatlanban: családunk tagja lenne.

Egy-egy mondat még né-hány levélből:

— Kora tavasztól késő őszig van gyümölcs a kertben.

— Lakásunk van, nyu-galmat nem kívánjuk za-varni.

Az emberi segítőkészség, ami miatt kapcsolatot ke-reszünk Önnek.

— Biztos megélhetést, nyugodt otthont, példás gon-dozást biztosítunk családta-gi szeretettel.

— Remélem, megkeres, mielőtt még a gondozóját megválasztaná.

— Nagyon szeretnénk, ha sikerülne, mert a kislá-nyunknak is hiányzik a nagy-mama.

— Ha azt a nagymamát találtam meg Önben, akít nagyon-nagyon szerettem...

— A tanácsnál tessék ér-deklődni, ott tudnak rólunk véleményét mondani.

— Csak csendre és egy pici szeretetre vágyunk, ezt mi háromszorososan tudnánk viszonzni.

— Belvárosi luxuslakásom van, de szeretnék helyette kertés házat.

Sem a válogatásban, sem a végleges választásban nin-csen szavam, mégis sajnálom azokat, akik jót akartak, de a számok törvénye sze-rint kimaradnak. Ha min-denki, aki a mostani levele-zésre nem tudott alkut kötni, szándékát továbbra is tartva jó szívvel gondolna valakit, sok egyedülélő ta-lálhatna otthonra, melegsé-re, szeretetre, biztos tá-maszra.

Herváth Dezső

Erdők születnek Szeged körül

Korábban — a társadalmi munkát szervező szakbizottság egyik üléséről tudósítva — már hírt adtunk lapunkban arról, hogy a szegedi termelőszövetkezetek tekintélyes nagyságú területeket ajánlottak föl a városnak, erdősítésre. A város zöldterületeinek rendezéséről az erdőrendezőség által készített tervezet már számol ezekkel a területekkel is, 1900 hektárral. Tíz esztendő-re szóló, 68 millió forintos erdősítési programot készítették, s ezt az összeget az erdőrendezőség állami támogatásból fedezi. Várható azonban, hogy a térszék további területeket is átenged-nek még a városnak, s ezek fásításához mindenképpen társadalmi munkára lesz szükség. Sőt, a termelőszö-vetkezetek is foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy saját földjükön is erdőt telepítenek.

Az elkészült tervezet s a lehetőségek nagyon fontosak Szeged számára. Ez az ada-tokból is kitűnik, hiszen jelenleg a város területén mindössze 740 hektár erdő

van, s ehhez tíz éven belül még 1900 hektár új telepítés csatlakozhat.

Most folyik a telepítések pontos tervének kidolgozása, az azonban már bizonyosra vehető, hogy az első szakaszban a városmágtól északra-északnyugatra levő területek kerülnek át a város kezébe. Itt — Pető-fitelep és Tápé szögében, valamint az algyői és a csong-rádi út közötti területeken — születő új erdők nem csupán üdülési, pihenési célokat szolgálnak majd, hanem a várost is védeni fogják az uralkodó, észak-északnyugati széljárástól. Ezzel kialakul a várost övező széles erdőgyű-rű első szakasza, amely kö-rülbelül másfélszer akkora lesz, mint a debreceni Nagy-erdő.

A város távlati fejlesztési tervében 4 ezer hektár erdő telepítése szerepel, s még 1500 hektár gazdasági erdő közjóléti célokra kell majd felhasználni. Annak az 1900 hektárnak a betelepítése, amelyre most készült el a tíz esztendőre szóló program, voltaképpen e távlati terv végrehajtásának első szakasza.

Országgyűlési bizottság ülése

A tapasztalatok azt bizo-nyítják, hogy a könnyűipari rekonstrukciók eredményei, az iparág szerkezetében, il-letve gyártmány-összetételé-ben bekövetkezett változások hozzájárultak a könnyűipar hatékonyságának növekedé-séhez — állapította meg szer-

dai ülésén az országgyűlés ipari bizottsága. A tanácsko-záson a képviselő azokat a határozatokat elemezték, amelyeket a könnyűipar ve-zetői a gazdaságosabb terme-lési szerkezet kialakításának érdekében hoztak. (MTI)

A téli könyvvásár programjából

A karácsony előtti hete-kben a Művelt Nép Könyv-terjesztő Vállalat boltjaiban ismét megtartják a hagyomá-nyos téli könyvvásárt.

Idén 170 új kiadványból — köztük 70 szépirodalmi, 32 tudományos és ismeretter-jesztő, 39 gyermek- és ifjú-sági könyvből — válogathatunk. A téli könyvvásár hi-vatalos kezdetéig, november 15-ig csaknem valamennyi mű — 1 millió 576 ezer pél-dányban, 54 millió 651 ezer forint értékben — kapható lesz a boltokban. A hazai

kiadványok mellett a köny-vesboltok külföldről beho-zott, idegennyelvű kötetek-kei, egyebek között szovjet képzőművészeti albumokkal várják vásárlóikat. Az aján-dékozásra szánt művekhez ízléses, tartós könyvborítókat kínálunk, számos üzlet-ben vehetünk hanglemezeket is.

A téli könyvvásár idejére az országban a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat bolt-jai mellett 120 pavilont, ki-ozskot, 30 alkalmi árusítóhe-lyet készítet fel a megnöve-kező keresletre.